

troede der for Diebliffet, efter de Forhindringer, der ere for at gaae videre, kunde gøres for at bringe noget Bedre tilstede end det Nuværende. Naar der iøvrigt er Tale om Næringsfrihed og dens Gjennemførelse, saa skal jeg dog bemærke, hvad jeg ogsaa flere Gange tidligere har sagt, at ligesom jeg i det Hele er imod en ubetinget Frihed, i hvilken- somhelst Retning; saa er jeg ogsaa imod en fuldstændig Frihed i Næringsvæsenet. Det forekommer mig virkelig, at der ligesaa godt maa være Grændser i dette Forhold, som de findes i ethvert somhelst andet. Jeg er ogsaa tilbøjelig til at slutte mig til hvad der blev yttret af en æret Rigsdagsmand for Frederiksberg Amt (D. Müller), at der idetmindste som en Overgang ogsaa maatte tages noget Hensyn til det nu Bestaaende. Jeg troer, at Folkethinget, saavel som Rigsdagen i det Hele, ved Ordningen af mangfoldige Forhold har viist, at det ikke pludselig griber til at indføre et Princip i dets Reenhed, saaledes som man vilde gjøre, naar der var Tale om at danne et nyt Forhold, men at man altid søger at skaffe et Overgangstadium tilstede, og jeg mener, at der ogsaa i dette Forhold maa findes en saadan Overgangstilstand, saa at man ikke for Diebliffet kan springe til en fuldkommen Frihed. Dette i Almindelighed, og man kan jo ikke ved denne Leilighed tale anderledes om dette Spørgsmaal end i Almindelighed. Naar man nu vil spørge, hvorledes man da skal stille sig til det foreliggende Forslag, saa skal jeg ikke nægte, at det er mit Ønske, at man lader Forslaget gaae videre, og saa vilde jeg ønske, at man lod Alt gaae ud med Undtagelse af den første Deel, som angaaer fri Høsterhandel paa Landet; dersom man kunde sætte en Lov igjennem, der ene og alene angik Høsterhandelen paa Landet, saa vilde man afhjælpe en meget stor Trang. Jeg troer, at der er overalt en langt større Trang til Høsterudsalg, end at den kan afhjælpes ved Bevilling, og det forekommer mig, at man i den Retning kan forudsætte, at Ministeriet vil være villigt til at gaae ind paa en Reform, hvorimod man vilde, troer jeg, udskyde Dynaaelsen deraf ved at bibeholde og saa det Øvrige, der indeholdes i Udkastet

angaaende Apothekerne og en mere udstrakt Kjøbmandshandel. Jeg troer ogsaa, det kan være ganske rigtigt, at lade dette staae hen indtil en almindelig Reform, men den enkelte Deel, om Høsterhandelen paa Landet, er efter min Mening saa paatrængende, at det vilde være ønskeligt, om man kunde tage den strax.

Monrad: Ja, ved de sidste Øttringer har denne Sag faaet en noget anden Stilling, da jo Meningen deraf er, at der virkelig skal komme en Lov ud af det gjorte Forslag. Jeg kan imidlertid ikke negte, at det forekommer mig rimeligere, at man ogsaa tager denne Deel af Næringsforholdenes Ordning i Forbindelse med alt det Øvrige. Hvis denne Mening nu skulde være rigtig, saa skjøner jeg ikke, der er nogen Anledning for os til at lade denne Sag gaae videre. Det er vel Tilfældet, at man her i Salen har havt flere Exempler paa, at vi have behandlet Lovforslag med den bestemte Øverbeviisning, at vi ikke kunde føre dem til Ende, men det er da altid skeet under den Forudsætning, at vi næste Aar fremmede det samme Lovforslag igjen og saa søgte at føre det igjennem. Jeg troer derimod ikke, det vil være muligt at tilveiebringe et alvorligt Arbejde for en saadan Sag, naar man veed, at det dog ikke skal blive til Lov; det er da umuligt at tilveiebringe nogen ret Alvor i Behandlingen, og det forekommer mig desuden heller ikke at være ganske uden Betænkelighed for Rigsdagen, at vi skulle gaae hen og behandle en saadan Sag uden at kunne støtte os til alle de Oplysninger og Hjælpeidler, som et Regjeringsforslag kan sætte os i Besiddelse af. Hertil kommer, at Lovforslaget ikke egner sig til at afgive almindelige Grundsætninger for denne Sags Ordning i det Hele. Det er indskrænket til en enkelt Deel, nemlig til Handelsfagene, og det er for denne ene Deel indskrænket til Landet, og omfatter ikke Kjøbstæderne. Det vilde altsaa dog ikke ved Behandlingen af dette Udkast lykkes os at tilveiebringe almindelige ledende Principer med Hensyn til Næringsforholdene i det Hele. Derimod forekommer det mig at være rigtigt, forsaavidt den høitærede Indenrigsminister skulde nære noget Ønske om at lære Thingets Anstuelser i denne Hen-